

TORSTEN LORENZ

Rozprawa doktorska (Europa-Universität Viadrina, Frankfurt n/O)

Von Birnbaum nach Międzychód. Bürgergesellschaft und Nationalitätenkampf in Großpolen bis zum Zweiten Weltkrieg, Berlin: Berliner Wissenschafts-Verlag 2005. Promotor: Prof. Dr. Helga Schultz. Recenzent: Prof. Dr. Klaus Zernack. Rok obrony: 2003 r.

Stopień naukowy: dr

Stanowisko: starszy wykładowca

Katedra: Katedra Historii i Kultury Krajów Niemieckiego Obszaru Językowego

Zainteresowanie naukowe:

Porównawcza historia społeczna i gospodarcza Europy środkowo-wschodniej w XIX i XX wieku, przede wszystkim Polska, Niemcy, Czechosłowacja i Ukraina; Historia agrarna, agrarizmu i spółdzielczości w Europie środkowej i wschodniej w XIX i XX wieku; Stosunki narodowościowe w Europie środkowo-wschodniej, przede wszystkim stosunki polsko-niemieckie, polsko-ukraińskie i czesko-niemieckie.

Granty i prace badawcze:

1999 – 2001, pracownik naukowy Frankfurter Institut für Transformationsstudien (Frankfurcki Instytut dla Studiów Transformacyjnych) na Uniwersytecie Europejskim Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Opracowanie projektu „Międzychód. Historia miasta na pograniczu polsko-niemieckim”, studia na temat transformacji w Europie środkowo-wschodniej po 1989 r.

2002 – 2005, pracownik naukowy w projekcie „Nacjonalizm gospodarczy” na katedrze historii społecznej i gospodarczej Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą. Opracowanie projektu „Spółdzielczość w walkach narodowościowych w XIX i XX wieku”.

2007 – 2008, Polscy właściciele ziemscy na pograniczu austriacko-rosyjskim w czasie rozbiorów. Gospodarka ziemiańska, mieszczaństwo i nowoczesne państwo w projekcie „Periferie imperiów: Religia, wojna i szlachta” – projekt badawczy, Uniwersytet Wiedeński;

2008 – 2014, Szkice o totalitaryzmie. Wybrane eseje socjologa Aleksandra Hertza – tłumaczenie z polskiego na niemiecki, redakcja i wprowadzenie.

2012 – 2014, Specyfika rozwojowa dziejów Polski i Europy Środkowej. Analiza historyczna debat o wyjątkowości narodowej i regionalnej – projekt badawczy w IH PAN w Warszawie;

2012 – 2015, The German Agrarian Movement in the Bohemian Lands in the Habsburg era (the ideology of agrarianism, politics, economy) – projekt GAČR, na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Karola w Pradze.

Prowadzone zajęcia:

Historia Europy środkowej i wschodniej od XVIII do XX wieku, szczególnie Polski, Niemiec, Ukrainy i Czech;

nacjonalizm i stosunki międzyetniczne;

Historia komunizmu;

Historia i współczesność regionów pogranicznych;

Historia agrarna i historia agraryzmu w Europie środkowej i wschodniej w XIX i XX wieku;
Historia spółdzielczości.

Zorganizowane szkoły letnie:

2015, International Summer School „Jews in East Central Europe: History and Commemoration“, Prague / Warsaw / Szczecin, 13.-27.9.2015 (with Jörg Hackmann, Szczecin/Greifswald);

2014, International Summer School „Annus Mirabilis: The Year 1989 in East Central Europe. Causes, Processes, Consequences“ – Szczecin / Wrocław / Prague, 24.8.-7.9.2014 (with Jörg Hackmann, Szczecin);

2013, International Summer School „Border Regions in East Central Europe – Poland and Czech Republic“, Szczecin, Liberec and Prague, 15.-29.9.2013 (with Jörg Hackmann, Szczecin);

2012, International Summer School „Memory Cultures in Central Europe. Poland and Czech Republic“, Prague / Szczecin, 9.9.-23.9.2012 (with Jörg Hackmann, Stettin, Szczecin).

Członkostwo w stowarzyszeniach i instytucjach naukowych:

Kommission für die Geschichte der Deutschen in Polen e.V. / Komisja ds. Historii Niemców w Polsce (od 9/2017 członek zarządu)

Johann Gottfried Herder-Forschungsrat (od 10/2017 członek zarządu)

Verband der Historiker und Historikerinnen Deutschlands / Związek Historyków i Historyczek Niemiec

Association for Slavic, East European, & Eurasian Studies

Płockie Towarzystwo Naukowe

Praca redakcyjna i recenzyjna:

2016-, recenzent fachowy czasopisma „Zeitschrift für das gesamte Genossenschaftswesen“;

2016-, członek rady naukowej czasopisma „Wadowiana“, Wadowice, Polska;

2015-, członek rady naukowej czasopisma „Galicja – Studia i Materiały“, Rzeszów, Polska;

2012-, członek redakcji czasopisma „Studia z Historii Społeczno-Gospodarczej XIX i XX wieku“, Instytut Historii, Uniwersytet Łódzki, Polska;

2011-, recenzent fachowy Deutscher Akademischer Austausch Dienst;

2009-, recenzent fachowy czeskiej fundacji naukowej GAČR;

2002-2006, Redaktor serii „Frankfurter Studien zur Wirtschafts- und Sozialgeschichte Ostmitteleuropas“ (Frankfurckie studia nad historią gospodarczą i społeczną Europy środkowo-wschodniej), od 2007 członek rady naukowej;

2005-, Członek redakcji czasopisma „Nowa Ukraina“ (Kraków);

Udział w konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych:

Genossenschaften und ländliche Gesellschaft in Ostmitteleuropa im 19. und 20. Jahrhundert, Kolokwium Katedry Historii Porównawczej Europy na Wolnym Uniwersytecie w Berlinie, 9.1.2017;

Genossenschaften im östlichen Mitteleuropa seit 1989: Vom Sozialismus zum Kapitalismus, Ringvorlesung zur Genossenschaftsgeschichte, Universität Hamburg, 10.12.2015;

Cooperatives between business and ethnic struggle: The Prussian Eastern provinces and Bohemia/Moravia compared“, Panel „East Central European Agrarian Elites ca. 1900: between

globalization-pressure, national identity and economic interest, Rural History Conference, Girona (Hiszpania), 9.9.2015;

The cooperative movement and the state in Poland, 1850's-1939, Panel „Rural cooperatives and their relationship with the State“, Rural History Conference, Girona (Hiszpania), 8.9.2015;

Transnationalism in the East Central European cooperative movement (1890s-1930s), Panel „Cooperative networks in regional and national perspective during the 19th and 20th century“, XVIIth World Economic History Congress, Kyoto (Japan), 7.8.2015;

The „expulsion“ of Germans from Poland and Czechoslovakia as a „lieu de memoire“ in Germany, University of London, 18.6.2015;

Contact zones in the urban space. Central and Eastern Europe from the early modern times until the first half of the 20th century, Internationale Sommerschule des Zentrums für Interdisziplinäre Polenstudien an der Europa-Universität Viadrina, Frankfurt (Oder), 4.6.2015;

Społeczeństwo w obliczu reform: Międzychód (Birnbäum) od rozbiórów do rewolucji 1848 r., konferencja „Wies polska między pierwszym rozbiorem a kongresem Wiedeńskim, Kraków, 28.5.2015;

Spółdzielczość w modernizacji rolnictwa i obszarów wiejskich. Galicja i Europa Środkowo-Wschodnia do Pierwszej Wojny Światowej, konferencja „Społeczeństwo i gospodarka Galicji w latach 1772-1867. Źródła, stan i perspektywy badań“, Kraków, 19.11.2014;

Different paths to Socialism: Rural cooperatives in Poland, Czechoslovakia and the GDR, 1944-early 1950's, Tagung „The Economic Iron Curtain, Part 1: Land Reforms and Agrarian Policies“, Warszawa, 25.11.2014;

Zu Besonderheiten der Akkreditierung von Double-Degree-Programmen am Beispiel des Master-Studiengangs „German and Central European Studies“ der KU Prag und der UP Kraków, Tagung „Internationale Studiengänge zwischen Deutschland, Polen und Tschechien: Herausforderungen, Perspektiven und Interdisziplinäre Best-Practices“, LMU München, 14.11.2014.

Publikacje

1. Monografia

Von Birnbäum nach Międzychód. Bürgergesellschaft und Nationalitätenkampf in Großpolen bis zum Zweiten Weltkrieg, Berlin: Berliner Wissenschafts-Verlag 2005 (Frankfurter Studien zur Wirtschafts- und Sozialgeschichte Ostmitteleuropas, t. 10).

2. Redakcja prac zbiorowych, czasopism, roczników:

Aleksander Hertz: Skizzen über den Totalitarismus (red. z Katarzyną Stokłosa; tłumaczenie: T. Lorenz; wstęp: T. Lorenz/K. Stokłosa), Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 2014 (= Wege der Totalitarismusforschung);

Agrarismus und Agrarreliten in Mittel- und Ostmitteleuropa (red. z Eduardem Kubů, Uwe Müllerem i Jiřim Šoušą), Praha: Dokořán 2013;

Cooperatives in Ethnic Conflicts. Eastern Europe from the late 19th until the mid 20th Century, Berlin: Berliner Wissenschafts-Verlag 2006 (Frankfurter Studien zur Wirtschafts- und Sozialgeschichte Ostmitteleuropas, t. 15);

Sozialwirtschaftliche Konflikte und nationale Grenzen in Ostmitteleuropa. Festschrift für Helga Schultz zum 65. Geburtstag, Wałbrzych/Berlin: WIND, Berliner Wissenschafts-Verlag 2006 (red. z Dagmarą Jajeśniak-Quast, Uwe Müllerem i Katarzyną Stokłosa).

3. Artykuły

Das Genossenschaftswesen Mittel- und Osteuropas im Prozess der Nationenbildung 1850-1940, w: Genossenschaften international. Beiträge zur 7. Tagung zur Genossenschaftsgeschichte am 7./8. November 2012 im Warburg-Haus in Hamburg, s. 99-117, Norderstedt: Books on Demand 2016;

Das Genossenschaftswesen in Ostmitteleuropa im Ersten Weltkrieg, w: Heinrich-Kaufmann-Stiftung, Adolph von Elm Institut für Genossenschaftsgeschichte e.V. (red.): 125 Jahre Genossenschaftsgesetz, 100 Jahre Erster Weltkrieg. Beiträge zur 9. Tagung zur Genossenschaftsgeschichte am 7. – 8. November 2014 im Hamburger Gewerkschaftshaus, Hamburg 2016, s. 67-78;

Międzychód – rozwój społeczny wielkopolskiego miasta sukieników w kontekście jego reagraryzacji (od lat dwudziestych do sześćdziesiątych XIX wieku), w: Tomasz Kargol, Bohdana Petryszak, Krzysztofa Ślusarek: Studia z dziejów wsi polskiej na przełomie XVIII i XIX wieku, Kraków, Lwów: Historia Iagellonica 2015, s. 217-236;

Niemiecka droga odrębna. Geneza, rozwój i uhistorycznienie pewnej *Master Narrative*, in: Maciej Janowski (red.): Drogi odrębne, drogi wspólne. Problem specyfiki rozwoju historycznego Europy Środkowo-Wschodniej w XIX-XX wieku, Warszawa: Instytut Historii Polskiej Akademii Nauk 2014, s. 33-44;

Genossenschaften und die Entwicklung des ländlichen Raums bis 1914. Galizien im ostmitteleuropäischen Kontext, in: Tomasz Kargol, Krzysztof Ślusarek (red.): Społeczeństwo i gospodarka Galicji w latach 1772–1867. Źródła i perspektywy badań. Zbiór studiów, Kraków: Historia Iagellonica 2014, s. 47-60;

Román Ericha Herrmanna: Sosenka, in: Eduard Kubů, Jiří Šouša, Aleš Zářický (red.): Český a německý sedlák v zrcadle krásné literatury 1848-1948. Diskurz mezi historií a literární vědou na téma selského a hraničářského románu, Praha: Dokořan 2014, s. 576-589;

Komunikacja a kwestia narodowa, czyli: jak wielkopolskie miasteczko Międzychód walczyło o linie kolejowe (przełom XIX i XX w.), w: Tomasz Głowiński, Robert Klementowski (red.): Mkną po szynach... Z dziejów transportu i komunikacji na ziemiach polskich na przestrzeni wieków, Wrocław: Wydawnictwo Gajt 2014, s. 329-336;

Changing Social Roles in a Polish-German Border Town: The Case of Międzychód/ Birnbaum, w: Acta Poloniae Historica 109 (2014), s. 157-171;

Družstevnictví střední a východní Evropy v procesu utváření národních společností 1850-1940. Pokus o periodizaci, in: Moderní dějiny 21 (2013), nr. 1, s. 1-18;

Agrarismus und Agrarreliten im östlichen Mitteleuropa. Forschungsstand, Kontextualisierung, Thesen (z Eduardem Kubů, Uwe Müllerem, Jiřim Šoušą), w: Eduard Kubů, Torsten Lorenz, Uwe Müller, Jiří Šouša (red.): Agrarismus und Agrarreliten in Mittel- und Ostmitteleuropa, Praha: Dokořan, Berlin: Berliner Wissenschafts-Verlag 2013, s. 15-116;

Die polnische Genossenschaftselite am Beginn der Zweiten Republik, w: Eduard Kubů, Torsten Lorenz, Uwe Müller, Jiří Šouša (red.): Agrarismus und Agrarreliten in Mittel- und Ostmitteleuropa, Praha: Dokořan, Berlin: Berliner Wissenschafts-Verlag 2013, s. 299-325;

Der deutsch-polnische Optantenstreit und das Zerbrechen der übernationalen Kooperation. Migration und Kommunalpolitik in Międzychód (Birnbaum) nach dem Ersten Weltkrieg, w: Johannes Frackowiak (red.): Nationalistische Politik und Ressentiments. Deutsche und Polen von 1871 bis zur Gegenwart, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 2013, s. 147-164;

Die politische Mobilisierung im Westen Großpolens vor dem Januaraufstand und ihr Bild in der deutschen Historiographie, w: Mariola Hoszowska, Agnieszka Kawalec, Leonid Zaskilniak (red.): Galicja a Powstanie Styczeniowe (Galizien und der Januaraufstand), Warszawa: DiG 2013, s. 435-448;

Nationalismus, Paternalismus und Demokratie. Werte und Praxis der Zivilgesellschaft im polnischen Genossenschaftswesen der Provinz Posen vor dem Ersten Weltkrieg, w: Jörg Hackmann (red.): Vereinskultur und Zivilgesellschaft in Nordosteuropa. Regionale Spezifik und europäische Zusammenhänge, Köln: Böhlau 2012, s. 653-675;

Die Stadtgeschichte Taschkents, w: Philipp Meuser (red.): Architekturführer Taschkent, Berlin: DOM Publishers 2012, s. 95-119;

Michał Bobrzyński, die „ukrainische Frage“ und die polnischen Nationaldemokraten 1908–1913, w: *Krakowskie Zeszyty Ukrainoznawcze* 11-12 (2010), s. 163-175;

Razem i osobno. Miasteczka na pograniczu galicyjsko-wołyńsko-podolskim (Gemeinsam und getrennt. Kleinstädte im galizisch-wolhynisch-podolischen Grenzgebiet), in: *Kwartalnik Historyczny* 117 (2010), Nr. 3, S. 51-69 (mit Paulus Adelsgruber, Laurie Cohen und Börries Kuzmany);

Introduction: Cooperatives in Ethnic Conflicts, in: Torsten Lorenz (red.): *Cooperatives in Ethnic Conflicts. Eastern Europe from the late 19th until the mid 20th Century*, Berlin: Berliner Wissenschafts-Verlag 2006, s. 9-44;

National Segregation and Mass Mobilization: Polish Cooperatives in the Posen Province before the First World War (zusammen mit Uwe Müller), w: Torsten Lorenz (red.): *Cooperatives in Ethnic Conflicts. Eastern Europe from the late 19th until the mid 20th Century*, Berlin: Berliner Wissenschafts-Verlag 2006, s. 183-200;

Cooperatives as a Basic Tool of Economic Nationalism, w: Helga Schultz, Eduard Kubů (red.): *Economic nationalism in East Central Europe: 19th and 20th Centuries*, Berlin: Berliner Wissenschafts-Verlag 2006, s. 127-139;

Genossenschaften und Nation-Building in Osteuropa 1850-1940, w: Dagmara Jajeśniak-Quast/Torsten Lorenz/Uwe Müller/Katarzyna Stokłosa (red.): *Sozialwirtschaftliche Konflikte und nationale Grenzen in Ostmitteleuropa. Festschrift für Helga Schultz zum 65. Geburtstag*, s. 157-169;

Genossenschaften im Nationalitätenkampf, in: Eduard Kubů/Helga Schultz (red.): *Wirtschaftsnationalismus als Entwicklungsstrategie ostmitteleuropäischer Eliten*, Praha, Berlin: Ales Skřivan, Berliner Wissenschafts-Verlag 2004, s. 121-133;

Miedzycród optiert: Behördenpolitik, Migration und Wandel in einem westpolnischen Landkreis, in: Schultz, Helga (Hg.): *Preußens Osten – Polens Westen. Das Zerbrechen einer Nachbarschaft*, Berlin: Berliner Wissenschafts-Verlag 2001 (Frankfurter Studien zur Grenzregion, t. 7), s. 145-182.

4. Publikacja internetowa

Bibliographie zu Grenzregionen (mit Katarzyna Stokłosa),

< http://www.dpg-brandenburg.de/files/bibliographie_grenzregion.pdf>, 2.1.2016.

5. Ostatnie recenzje

Katja Bruisch: *Als das Dorf noch Zukunft war. Agrarismus und Expertise zwischen Zarenreich und Sowjetunion*, Köln, Weimar, Wien: Böhlau Verlag 2014, w: *Prager Wirtschafts- und Sozialhistorische Mitteilungen* 19 (2015), Nr. 2;

Miloš Řezník, Luboš Velek (red.): *Adelsgeschichte als Elitenforschung*, München: Martin Meidenbauer Verlagsbuchhandlung 2012, w: *Prager Wirtschafts- und Sozialhistorische Mitteilungen* 17 (2013), nr. 1, s. 129-132;

Robert L. Nelson (Hrsg.): *Germans, Poland, and Colonial Expansion to the East. 1850 through the Present*, New York: Palgrave Macmillan 2009, w: *Germano-Polonica. E-Newsletter der Kommission für die Geschichte der Deutschen in Polen e. V.*, 2013/2014, s. 14-15;

Doktoratskolleg Galizien (red.): *Galizien. Fragmente eines diskursiven Raums*, Innsbruck: Studienverlag 2009, w: *Germano-Polonica. E-Newsletter der Kommission für die Geschichte der Deutschen in Polen e. V.*, 2013/2014, s. 12-14.

6. Redakcja językowa (wybór)

Drahomír Jančík, Eduard Kubů, Jiří Šouša: *Arisierungsgewinnler. Die Rolle der deutschen Banken bei der „Arisierung“ und Konfiskation jüdischer Vermögen im Protektorat Böhmen und Mähren (1939-1945)*, Wiesbaden: Harrassowitz-Verlag 2011 (z Iris Engemann);

Krzysztof Ruchniewicz: *„Noch ist Polen nicht verloren“*. Das historische Denken der Polen, Berlin, Münster: LIT 2007;

José M. Faraldo, Paulina Gulińska-Jurgiel, Christian Domnitz (red.) *Europa im Ostblock. Vorstellungen und Diskurse (1945-1991)*, Köln: Böhlau 2008;

Eduard Kubů, Helga Schultz (red.): Wirtschaftsnationalismus als Entwicklungsstrategie ostmitteleuropäischer Eliten. Die böhmischen Länder und die Tschechoslowakei in vergleichender Perspektive. Prag, Berlin: Aleš Skřivan ml., Berliner Wissenschafts-Verlag 2004;

Gideon Greif u. a. (red.): Die Jeckes. Deutsche Juden aus Israel erzählen, Böhlau Verlag, Köln u.a. 2000.

7. Tłumaczenia z języka polskiego na niemiecki

(książka) Alexander Hertz: Skizzen über den Totalitarismus, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 2014 (tłumaczenie: T. Lorenz; wprowadzenie: T. Lorenz, Katarzyna Stokłosa);

(artykuł) Piotr M. Majewski: Mason, tchórz, intrygant: Edvard Beneš oczyma Polaków / Freimaurer, Feigling, Intrigant: Edvard Beneš mit polnischen Augen, in: Ota Konrád/René Küpper (Hg.): Edvard Beneš: Vorbild und Feindbild. Politische, historiographische und mediale Deutungen. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 2013, s. 71-92;

(artykuł) Robert Traba: Editorial. Regionalkontexte. Essentialistischer Mainstream oder sozialkonstruktivistische Nische?, in: Historie. Jahrbuch des Zentrums für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften, Folge 5, 2011/12, s. 7-12;

(artykuł) Stefan Bednarek, Michał Matlak: (Anty)Utopia? / Eine (Anti)Utopie?, erscheint in: Hans Henning Hahn, Robert Traba (Hg.): Deutsch-Polnische Erinnerungsorte, Paderborn: Schöningh 2012;

(artykuł) Grzegorz Chomicki, Mariusz Kaczka: Żartobliwy sentyment i chłodna obojętność / Scherzhafte Nostalgie und kühle Gleichgültigkeit, erscheint in: Hans Henning Hahn, Robert Traba (red.): Deutsch-Polnische Erinnerungsorte, Paderborn: Schöningh 2012;

(artykuł) Hubert Orłowski: Oblicza depriwacji / Gesichter der Deprivation, erscheint in: Hans Henning Hahn, Robert Traba (red.): Deutsch-Polnische Erinnerungsorte, Paderborn: Schöningh 2012;

(artykuł) Rafał Stobiecki: Historycy IPN wobec metodologii. Przyczynek do współczesnej historiografii dziejów najnowszych / Die Historiker des Instituts für das Nationale Gedenken und die Methodik. Ein Beitrag zur zeitgenössischen Historiographie der Zeitgeschichte, erscheint in Historie. Jahrbuch des Zentrums für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften, Folge 4, 2010/11, s. 57-66;

(artykuł) Jerzy Eisler: Bez taryfy ulgowej. Dorobek naukowy i edukacyjny Instytutu Pamięci Narodowej 2000-2010 (Łódź 8-10 XII 2010 r.) / Schonungslos. Die wissenschaftlichen und erzieherischen Leistungen des Instituts für das Nationale Gedenken 2000-2010 (Łódź, 8.-10.12.2010), erscheint in: Historie. Jahrbuch des Zentrums für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften, Folge 4, 2010/11, s. 67-72;

(artykuł) Igor Kąkolewski: (Fragebogen zur Entwicklung der Historiographie zu den deutsch-polnischen Beziehungen), in: Historie. Jahrbuch des Zentrums für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften, Folge 4, 2010/11, s. 171-174;

(artykuł) Marcin Kula: „Zostań moim bratem, a jak nie to cię zabiję...?” Refleksje nad ewolucją dystansu między ludźmi w dziejach / „Und willst Du nicht mein Bruder sein, dann schlag’ ich Dir den Schädel ein“? Reflexionen über die Evolution der zwischenmenschlichen Distanz in der Geschichte, in: Historie. Jahrbuch des Zentrums für Historische Forschung Berlin der Polnischen Akademie der Wissenschaften, Folge 3, 2010, s. 75-105;

(artykuł) Dominik Wasiak: Loyalität und polnisches Kino in der VR Polen. Das Beispiel „Der Mann aus Marmor“ / Lojalność a kino polskie w PRL, Przykład „Człowieka z marmuru”, in: Volker Zimmermann, Peter Haslinger, Tomáš Nigrin (Hg.): Loyalitäten im Staatssozialismus. DDR, Tschechoslowakei, Polen. Marburg: Herder-Institut 2010, s. 249-261;

(artykuł) Tetjana Dzjadewyč: Obraz Evropy v literaturi ukrains’koho socrealizmu (na materialii tvorčosti Olesja Hončara 1946-1948 rokiv) / Das Bild Europas in der Literatur des ukrainischen Sozialismus (auf der Grundlage der Werke von Oles’ Hončar aus den Jahren 1946 bis 1948), in: Faraldo, José, Gulińska- Jurgiel, Paulina, Domnitz, Christian (Hrsg.) Europa im Ostblock. Vorstellungen und Diskurse (1945-1991), Köln: Böhlau 2008, s. 145-164 (zusammen mit Igor Panasjuk);

(artykuł) Wanda Jarząbek: Zwischen Eiszeit und Suche nach Verständigung. Polen und die beiderseitigen Beziehungen mit der BRD in den Jahren 1956-1981 / Między epoką lodowcową a poszukiwaniem porozumienia. Polska i jej wzajemne stosunki z RFN w latach 1956-1981, gedruckt in: Mike

Schmeitzner, Katarzyna Stokłosa (Hg.): Partner oder Kontrahenten? Deutsch-polnische Nachbarschaft im Jahrhundert der Diktaturen, Berlin: Lit-Verlag 2008, s. 137-154;

(artykuł) Anna & Jerzy Tutaj: Die deutsche Minderheit in Polen / Mniejszość niemiecka w Polsce, gedruckt in: Mike Schmeitzner, Katarzyna Stokłosa (Hg.): Partner oder Kontrahenten? Deutsch-polnische Nachbarschaft im Jahrhundert der Diktaturen, Berlin: Lit-Verlag 2008, s. 223-230;

(artykuł) Włodzimierz Borodziej: Der Zweite Weltkrieg in der Westpolitik der Volksrepublik Polen / Rok 1945. Polska a Zachód, czyli o związkach między polityką zagraniczną a historyczną (wykład PISM, 10 kwietnia 2006 r.), gedruckt in: Katarzyna Stokłosa, Andrea Strübind (Hg.): Glaube – Freiheit – Diktatur in Europa und den USA Festschrift für Gerhard Besier zum 60. Geburtstag, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 2007, s. 795-808;

(artykuł) Katarzyna Stokłosa: Znaczenie granicy dla „teatru przyjaźni” / Die Bedeutung der Grenze für das „Freundschaftstheater“, gedruckt in: Mike Schmeitzner, Katarzyna Stokłosa (Hg.): Partner oder Kontrahenten? Deutsch-polnische Nachbarschaft im Jahrhundert der Diktaturen, Berlin: Lit-Verlag 2008, s. 193-206;

(artykuł) Andrzej Grajewski: Komunistyczne służby specjalne przeciwko Watykanowi. Wstępny opis zagadnienia / Die kommunistischen Geheimdienste und der Vatikan. Eine problemorientierte Einführung (2007) gedruckt in: Katarzyna Stokłosa, Andrea Strübind (Hg.): Glaube – Freiheit – Diktatur in Europa und den USA Festschrift für Gerhard Besier zum 60. Geburtstag, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 2007, s. 809-824.

Kontakt:

Instytut Neofilologii UP – Filologia Germańska, ul. Studencka 5, PL 31-116 Kraków, pok. 301 tel. (+48) 12-662-6753, e-mail: [torsten.lorenz \[at\] up.krakow.pl](mailto:torsten.lorenz[at]up.krakow.pl)